

Protivja

Anton Debeljak

Na prstu v parku sem sinico nosil.
„Zagrabi, zame!“ Jaz pa duše čiste
sem pustil ptico med zelene liste.
Zaman me je možak usluge prosil.

Gredoč naprej momlja: „Oh, kakšen osel!
Ta spada res med idiote tiste,
ki zove svet jih rad idealiste.
Ta strada, kjer lahko bi bujno kosil!“

Tegà, prijatelj, kriva je Narava,
ki vse na svetu belem izravnava:
razumnik često z bedo se otepa,

ko tumpec v izobilju zlatem pluje.
Mladenka lepa je duhovno slepa,
ko grbec iskre duhovite kuje.

Papagajček Kiki

Prijatelju Jožetu Kersniku

Igo Gruden

Pet otrok imá prijatelj Joža,
dan na dan teh orglic glas poslušá;
ko s pogledom milim jih poboža,
kakor roža se odpre mu duša:
dva sta majhna, trije so veliki
in težkó mu je to breme nesti,
a zato jim je tovariš šesti
papagajček Kiki.

Nizka hiša v strmi breg oprta,
jablane krog nje, molk in samota;
s senco strehe okenca zastrta
mračno zrejo v solnce preko plota:
ko v tišino planejo vozniki,
pet otrok zdaj vidi v mraku cvesti,
ves preplašen pa ne ve, kam sestí
papagajček Kiki.

Grad vrh griča v zarjo uprt večerno:
tam prijatelj Joža se rodil je;
kakor ptiča ga v prostost nemirno
glas srcá in krik krvi podil je.
Mlad je bil, se zdi mu, kot na sliki —
pet otrok zdaj vidi v mraku cvesti,
grad in solnce — vse jim drug je zvesti
papagajček Kiki.

Kakor pesem je pomlad v teh krajih,
v njo se človek poln sokóv pretegne,
čez morjé cvetóv po gričih, gajih
duh — kot čoln — mu v šum vetróv pobegne:
daleč, daleč cerkvice z zvoniki,
k njim pogled otrok se je utrnil —
tja letel je in se ni več vrnil
papagajček Kiki.

Osmica iz vrvice

Tone Čufar

3.

Zjutraj zarana, še preden se je prav zdanilo, je Ilija budil jetnike in jih metal s pričen. Za pospravljanje je določil sinočnjo trojico, ki se mu je brez velikega upiranja pokorila. Marsikdo bi rad še ležal, lažje je za človeka, če čas v zaporu prespi. Vsem je krulilo v želodcih, a ričet je bil še tako daleč. Odpiranje vrat jih je razgibalo. Sprememba! Umivanje, dirindaj po hodniku, stražnikovo vpitje, tihotapsko pogledovanje v druge sobe in na dvorišče, kjer človek vidi svobodne ljudi, življenje po pisarnah in vežah. Takoj je lažje kakor v zaklenjenem prostoru. Jurista je zamikala soba, kjer so vreščale ženske. Dvignil je zaklopec pred lino na vratih. Mnoge so bile samo na pol oblečene. Od vseh se je odražala sloka, razkuštrana blondinka. Razen nekaj mestno opravljenih žensk, so bile vse siromašne, beraške. Poleg odrevenelih stark je videl živahne ciganke. Ilija ga je osorno napodil. Težko se je ločil od line. Vsi skupaj so se pa neradi vrnili v sobo. Uredili so prične. Maks je obstal pod oknom in gledal na prazno oknico. Ostro se je ozrl po jetnikih.

„Sramota! Zadnji košček salame je nekdo pouzmal.“

„Ali je tvoja?“ je zadirčno vprašal Ilija.

„Od človeka je, ki nam je sam vse razdelil. Krono bi ukradel s Kristu-sove glave, te salame pa ne bi vzela.“